

Laidiens: 08.03.2006., Nr. 39

Ministru kabineta noteikumi Nr.156

Rīgā 2006.gada 21.februārī (prot. Nr.11 19.§)

Noteikumi par drošības konsultantu (padomnieku) norīkošanu, to profesionālo kvalifikāciju un darbību bīstamo kravu pārvadājumu jomā

Izdoti saskaņā ar Dzelzceļa pārvadājumu likuma 50.panta trešo daļu, Autopārvadājumu likuma 12.panta sesto daļu un likuma "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" 18.panta septītās daļas 1.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā komersanti, kas veic bīstamo kravu pārvadājumus pa autoceļiem vai dzelzceļu, bīstamo kravu iekraušanu un izkraušanu vai citas ar šādiem pārvadājumiem saistītas darbības (bīstamo kravu nosūtīšana, ieskaitot tukšas neattīrītas cisternas un cisternkonteinerus, transporta dokumentu noformēšana, bīstamo kravu klasificēšana vai iepakošana, cisternu, cisternkonteineru vai gāzu tvertņu piepildīšana, ekspeditora pakalpojumu sniegšana) (turpmāk – komersanti), norīko drošības konsultantus (padomniekus), kuri ir atbildīgi par bīstamo kravu pārvadājumiem raksturīgā riska samazināšanu attiecībā uz personām, īpašumu un vidi.

2. Noteikumi nosaka minimālās prasības un kārtību drošības konsultantu (padomnieku) kvalifikācijas iegūšanai, kā arī drošības konsultanta (padomnieka) pienākumus un uzdevumus.

3. Noteikumi neattiecas uz:

3.1. komersantiem, kuri bīstamās kravas pārvadā ar transportlīdzekļiem, kas pieder Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem;

3.2. komersantiem, kuru pārvadājumu apjoms nepārsniedz 1957.gada 30.septembra Eiropas valstu nolīgumā par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) (turpmāk – ADR noteikumi) un 1980.gada 9.maija Bernes konvencijas par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (COTIF) pielikuma "Noteikumi par starptautiskajiem bīstamo kravu dzelzceļa pārvadājumiem" (RID) (turpmāk – RID noteikumi) 1.1.3.6., 2.2.7.1.2.apakšpunktā, kā arī 3.3. un 3.4.nodaļā atsevišķai transporta vienībai noteikto kravas apjomu.

II. Drošības konsultanta (padomnieka) norīkošana

4. Komersants savā uzņēmumā rakstiski norīko vienu vai vairākus drošības konsultantus (padomniekus), kas kontrolē tiesību aktu normu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā un samazina risku cilvēka dzīvībai, veselībai, personas mantai un videi.

5. Drošības konsultantu (padomnieku) skaits komersanta uzņēmumā atbilst tiem paredzēto pienākumu efektīvai veikšanai, un drošības konsultanta (padomnieka) kvalifikācija atbilst komersanta darbības specifikai. Ja komersanta

uzņēmumā ir vairāki drošības konsultanti (padomnieki), rakstiski norāda katra drošības konsultanta (padomnieka) pienākumus, lai nodrošinātu adekvātu viņu darbības koordināciju.

6. Komersants nodrošina drošības konsultantus (padomniekus) ar pienākumu pildīšanai nepieciešamo informāciju un palīgierīcēm.

7. Par drošības konsultanta (padomnieka) iecelšanu uzņēmumā komersants mēneša laikā iesniedz paziņojumu (1.pielikums) valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" (turpmāk – Autotransporta direkcija) (ja bīstamās kravas tiek pārvadātas ar autotransportu) vai Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā (ja bīstamās kravas tiek pārvadātas ar dzelzceļa transportu). Autotransporta direkcija un Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija veido attiecīgā transporta veida drošības konsultantu (padomnieku) uzskaites reģistru, kā arī administrē un uzrauga drošības konsultantu (padomnieku) darbību.

8. Pēc profesionālās kvalifikācijas sertifikāta saņemšanas drošības konsultanta (padomnieka) pienākumus ir tiesīgs veikt:

8.1. komersanta darbinieks atbilstoši darba līgumam;

8.2. persona, kura nav attiecīgā komersanta darbinieks, bet ir noslēgusi vienošanos par drošības konsultanta (padomnieka) pienākumu veikšanu.

III. Drošības konsultanta (padomnieka) pienākumi

9. Drošības konsultants (padomnieks) uzrauga un regulāri pārbauda komersanta darbības atbilstību bīstamo kravu pārvadājumus regulējošiem normatīvajiem aktiem. Pārbaudes rezultātus drošības konsultants (padomnieks) noformē rakstiski, norādot pārbaudes laiku, operāciju nosaukumu un to personu vārdus, kuras ir pārbaudītas.

10. Drošības konsultants (padomnieks) nekavējoties ziņo komersantam par konstatētajiem pārkāpumiem vai trūkumiem, kas var ietekmēt bīstamo kravu pārvadājumu drošību.

11. Drošības konsultants (padomnieks) konsultē komersantu visos ar bīstamo kravu pārvadāšanu saistītajos jautājumos.

12. Drošības konsultants (padomnieks) sagatavo un līdz kārtējā gada 1.martam iesniedz komersantam gada pārskatu (turpmāk – pārskats) (2.pielikums) par darbību bīstamo kravu pārvadāšanā iepriekšējā gadā. Pārskatā iekļauj arī citas ziņas, kas, pēc drošības konsultanta (padomnieka) domām, ir svarīgas, lai varētu novērtēt drošības situāciju uzņēmumā. Pārskatu līdz kārtējā gada 1.aprīlim komersants iesniedz Autotransporta inspekcijā (ja komersanta darbība saistīta ar autopārvadājumiem) vai Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā (ja komersanta darbība saistīta ar dzelzceļa pārvadājumiem). Pārskatu amatpersona glabā piecus gadus.

13. Drošības konsultants (padomnieks) sniedz informāciju un sagatavo ziņojumu komersantam par jebkuru bīstamo kravu pārvadāšanas, iekraušanas vai izkraušanas laikā notikušu negadījumu vai pārkāpumu komersanta uzņēmumā, kas radījis draudus personas veselībai, drošībai, īpašumam vai kaitējumu apkārtējai videi. Ziņojumu pēc pieprasījuma komersants iesniedz Satiksmes ministrijā. Minētais ziņojums neaizstāj to pārskatu vai ziņojumu par negadījumu, kas nepieciešams saskaņā ar citiem normatīvajiem aktiem. Ja bīstamo kravu pārvadāšanas, iekraušanas vai izkraušanas laikā notikušais negadījums atbilst ADR vai RID noteikumu 1.8.5.apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem, drošības konsultants (padomnieks) sagatavo un komersants 15 dienu laikā pēc negadījuma iesniedz Autotransporta inspekcijā (ja komersanta darbība saistīta ar autopārvadājumiem) vai Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā (ja komersanta darbība saistīta ar dzelzceļa pārvadājumiem) ziņojumu (3.pielikums).

14. Drošības konsultants (padomnieks) uzrauga šādas ar komersanta darbību saistītas procedūras:

14.1. pārvadājamo bīstamo kravu identifikācija, klasifikācija un marķēšana;

14.2. īpašo prasību ievērošana, iegādājoties pārvadājamām kravām atbilstošus transportlīdzekļus, cisternas, iepakojumus vai citu veidu transportēšanas palīgierīces vai tvertnes;

14.3. bīstamo kravu pārvadāšanai, iekraušanai vai izkraušanai paredzētā aprīkojuma pārbaude;

14.4. mācību organizēšana komersanta uzņēmumā visām ar bīstamo kravu pārvadāšanu saistītajām personām (izņemot transportlīdzekļu vadītājus) atbilstoši dienesta instrukcijā vai amata aprakstā noteiktajiem darbinieka pienākumiem un atbildībai par bīstamo kravu pārvadāšanu un šādu mācību uzskaiti;

14.5. piemērotu vides piesārņojuma un citu avārijas seku likvidēšanas procedūru ievērošana jebkurā negadījumā, ja tas saistīts ar bīstamo kravu pārvadāšanu, iekraušanu vai izkraušanu;

14.6. profilakses pasākumu ieviešana, lai izvairītos no nelaimes gadījumu vai nopietnu pārkāpumu atkārtošanās;

14.7. ar bīstamo kravu pārvadājumiem saistīto normatīvo aktu prasību ievērošana, slēdzot līgumus saistībā ar bīstamo kravu pārvadājumiem;

14.8. bīstamo kravu transportēšanā, iekraušanā un izkraušanā iesaistīto darbinieku nodrošināšana ar precīzām instrukcijām;

14.9. profilakses pasākumu ieviešana, lai paaugstinātu bīstamo kravu pārvadāšanas, iekraušanas un izkraušanas drošību un informētību par tai raksturīgajiem riskiem;

14.10. pārbaudes procedūru ieviešana, lai nodrošinātu, ka, pārvadājot bīstamās kravas, transportlīdzeklī būtu drošības aprīkojums un dokumenti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;

14.11. pārbaudes procedūru ieviešana, lai nodrošinātu bīstamo kravu iekraušanu un izkraušanu atbilstoši šiem noteikumiem;

14.12. aizsardzības pasākumu plāna izstrāde un ieviešana, lai nodrošinātos pret iespējamām teroristiskām darbībām (ja tas pieprasīts ADR vai RID noteikumu 1.10.nodaļā).

IV. Drošības konsultanta (padomnieka) profesionālās kvalifikācijas sertifikāts

15. Personas tiesības veikt drošības konsultanta (padomnieka) pienākumus apliecina attiecīgs profesionālās kvalifikācijas sertifikāts:

15.1. bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultanta (padomnieka) profesionālās kvalifikācijas sertifikātu (4.pielikums) izsniedz personai, kuras profesionālā kvalifikācija atbilst šo noteikumu 31.5.apakšpunktā norādītajām prasībām;

15.2. bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultanta (padomnieka) ar konkrētu tiesību apjomu profesionālās kvalifikācijas sertifikātu (5.pielikums) izsniedz personai, kuras profesionālā kvalifikācija atbilst šo noteikumu 31.1., 31.2., 31.3. un 31.4.apakšpunktā vai 32.punktā norādītajām prasībām.

16. Satiksmes ministrija izsniedz profesionālās kvalifikācijas sertifikātu (turpmāk – sertifikāts) personai, kura ieguvusi kvalifikāciju un sekmīgi nokārtojusi eksāmenu atbilstoši šo noteikumu prasībām. Bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultantu (padomnieku) kvalifikācijas iegūšanas un sertifikāta izsniegšanas administrēšanu bīstamo kravu autopārvadājumu jomā veic Autotransporta direkcija, bīstamo kravu dzelzceļa pārvadājumu jomā – Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija.

17. Sertifikātā norāda drošības konsultanta (padomnieka) tiesības veikt pienākumus, kas saistīti:

17.1. ar vienas vai vairāku šādu bīstamo kravu grupu pārvadāšanu:

17.1.1. visu veidu bīstamās kravas;

17.1.2. 1.klases bīstamās kravas (sprāgstvielas);

17.1.3. 2.klases bīstamās kravas (gāzes);

17.1.4. 7.klases bīstamās kravas (radioaktīvie materiāli);

17.1.5. 3., 4.1., 4.2., 4.3., 5.1., 5.2., 6.1., 6.2., 8. un 9.klases bīstamās kravas;

17.2. ar bīstamo kravu pārvadāšanu, izmantojot šādu transportu:

17.2.1. autotransportu;

17.2.2. dzelzceļa transportu;

17.2.3. autotransportu un dzelzceļa transportu.

18. Sertifikāta derīguma termiņš ir pieci gadi, izņemot šo noteikumu 20., 33. un 34.punktā minētos gadījumus.

19. Sertifikāta derīguma termiņu pagarina, izsniedzot personai jaunu sertifikātu ar derīguma termiņu uz pieciem gadiem, ja sertifikāta īpašnieks 12 mēnešu laikā pirms sertifikāta derīguma termiņa beigām ir apguvis šo noteikumu 27.punktā minēto papildmācību kursu, kas atbilst drošības konsultanta (padomnieka) kvalifikācijai, un sekmīgi nokārtojis eksāmenu saskaņā ar šo noteikumu VII nodaļu.

20. Lai apmainītu vai atjaunotu sertifikātu, kam nav beidzies derīguma termiņš, uz termiņu, kas atbilst iepriekš izsniegtā sertifikāta derīguma termiņam, personai nav atkārtoti jāapgūst mācību kursi un nav jākārt eksāmeni. Sertifikātu apmaina vai atjauno šo noteikumu VIII nodaļā norādītajā kārtībā, izsniedzot personai citu sertifikātu ar derīguma termiņu, kas atbilst iepriekš izsniegtā sertifikāta derīguma termiņam.

21. Ja sertifikāta derīguma termiņš ir beidzies, persona iegūst kvalifikāciju šo noteikumu VI nodaļā norādītajā kārtībā.

22. Pirms sertifikāta saņemšanas persona uzrāda personu apliecinošu dokumentu. Saņemt noformēto sertifikātu var tikai tā īpašnieks.

V. Prasības mācību kursiem

23. Mācību galvenais mērķis ir sniegt drošības konsultantu (padomnieku) kandidātiem šādas zināšanas:

23.1. bīstamo kravu pārvadājumu bīstamība;

23.2. drošības konsultanta (padomnieka) pienākumi;

23.3. bīstamo kravu autopārvadājumus un dzelzceļa pārvadājumus reglamentējošie likumi un citi normatīvie akti.

24. Pamatmācību kurss sastāv no vispārējās daļas un vienas vai vairākām speciālajām daļām par bīstamo kravu autopārvadājumiem vai dzelzceļa pārvadājumiem.

25. Pamatmācību kursa programmu veido saskaņā ar šo noteikumu III nodaļā noteiktajām prasībām un 6.pielikumā minētajām tēmām.

26. Pamatmācību kurss sastāv no vismaz 40 mācību stundām vispārējā daļā un vismaz 20 mācību stundām speciālajā daļā par katru transporta veidu.

27. Papildmācību kursa programma atbilst šo noteikumu 6.pielikumā minētajām pamatmācību kursa tēmām, bet papildmācību kursā nostiprina zināšanas un sniedz informāciju par aktualitātēm bīstamo kravu pārvadājumu tehnoloģijas un normatīvo aktu jomā, kā arī dod kandidātiem iespēju apspriest praktiskus piemērus un dalīties pieredzē.

28. Stundu skaits papildmācību kursā ir vismaz 50 % no pamatmācību kursa stundu skaita.

29. Mācību stunda ilgst 45 minūtes. Vienā dienā nedrīkst būt vairāk par astoņām mācību stundām.

VI. Drošības konsultanta (padomnieka) kvalifikācijas iegūšana

30. Drošības konsultanta (padomnieka) kvalifikāciju var iegūt persona, kas pastāvīgi dzīvo Latvijā vai kurai ir tiesības Latvijā uzturēties ilgāk par sešiem mēnešiem.

31. Lai iegūtu drošības konsultanta (padomnieka) kvalifikāciju, persona atbilstoši savai izvēlei apgūst attiecīgu pamatmācību kursu par autopārvadājumiem vai dzelzceļa pārvadājumiem un sekmīgi nokārto eksāmenu saskaņā ar šo noteikumu 45.1.apakšpunktu. Pēc eksāmena nokārtošanas persona iegūst:

31.1. tiesības darbam ar 1.klases bīstamām kravām. Eksāmenu kārto par pamatmācību vispārējo daļu un speciālo daļu par 1.klasi;

31.2. tiesības darbam ar 2.klases bīstamām kravām. Eksāmenu kārto par pamatmācību vispārējo daļu un speciālo daļu par 2.klasi;

31.3. tiesības darbam ar 7.klases bīstamām kravām. Eksāmenu kārto par pamatmācību vispārējo daļu un speciālo daļu par 7.klasi;

31.4. tiesības darbam ar 3., 4.1., 4.2., 4.3., 5.1., 5.2., 6.1., 6.2., 8. un 9.klases bīstamām kravām. Eksāmenu kārto par pamatmācību vispārējo daļu un speciālo daļu par 3., 4.1., 4.2., 4.3., 5.1., 5.2., 6.1., 6.2., 8. un 9.klasi;

31.5. tiesības darbam ar visām bīstamām kravām. Eksāmenu kārto par pamatmācību vispārējo daļu un visām šo noteikumu 31.1., 31.2., 31.3. un 31.4.apakšpunktā minētajām speciālajām daļām.

32. Persona var iegūt drošības konsultanta (padomnieka) kvalifikāciju darbam ar vairākām šo noteikumu 31.1., 31.2., 31.3. un 31.4.apakšpunktā minētajām bīstamo kravu klasēm, apgūstot attiecīgus pamatmācību kursus un saskaņā ar šo noteikumu 45.1.apakšpunktu sekmīgi nokārtojot eksāmenu par visām izvēlētajām daļām.

33. Ja personai ir kvalifikācija darbam ar atsevišķām bīstamu kravu klasēm, tad, lai iegūtu kvalifikāciju darbam vēl ar kādu no šo noteikumu 31.1., 31.2., 31.3. un 31.4.apakšpunktā minētajām bīstamo kravu klasēm, tā apgūst pamatmācību speciālo daļu par izvēlēto klasi (klasēm) un saskaņā ar šo noteikumu 45.2.apakšpunktu sekmīgi nokārto eksāmenu tikai par šo klasi (klasēm). Šajā gadījumā sertifikāta derīguma termiņš atbilst iepriekš izsniegtā sertifikāta derīguma termiņam.

34. Persona, kas ieguvusi kvalifikāciju autopārvadājumu vai dzelzceļa pārvadājumu jomā, var iegūt kvalifikāciju par otru pārvadājuma veidu, ja apgūst attiecīgā pārvadājuma veida pamatmācību attiecīgās speciālās daļas kursu un saskaņā ar šo noteikumu 45.3.apakšpunktu sekmīgi nokārto eksāmenu. Šajā gadījumā sertifikāta derīguma termiņš atbilst iepriekš izsniegtā sertifikāta derīguma termiņam.

VII. Eksāmens un rezultātu vērtēšana